

බාලකපක්ෂගාත රෝගය

Sinhalese

ප්‍රතිශක්තිකරණ තොරතුරු

බාලකපක්ෂගාත රෝගය (පෝලියෝ රෝගය)

වසර ගණනාවක් තිස්සේ පෝලියෝ රෝගය ඔස්ට්‍රේලියාවේ නොතිබුණද, ඔස්ට්‍රේලියාව තුළ සිටින අය මෙම රෝගයට එරෙහිව ප්‍රතිශක්තිකරණය කළ යුතුය. මෙම රෝගය තවමත් එතෙර තිබෙන අතර ළමුන් සහ වැඩිහිටියන් හට ප්‍රතිශක්තිකරණය ලබා නොදුන්නොත් මෙම රෝගය නැවතත් මෙහි ඇතිවීමේ අවදානම ඇත.

පෝලියෝ රෝගය මගින් සියුම් රෝග ලක්ෂණ හෝ ඉතා බරපතල අසනීප තත්වයන් ඇතිවිය හැක. මෙය පීරණ පද්ධතිය සහ ස්නායු පද්ධතිය වෙත බලපාන වෛරසයකි. සිරුරේ උෂ්ණත්වය වැඩිවීම, වමනය සහ මාංශ පේශි ඝනවීම සිදුවිය හැකි අතර ස්පිර ලෙස අබ්බගාත වන ආකාරයට ස්නායු වෙත බලපෑ හැක.

මෙම රෝගය හේතුවෙන් මරණය ගෙනදෙන ආකාරයට ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කිරීමට සහ ගිලීමට උපයෝගී කර ගන්නා පේශීන් අක්‍රිය කළ හැක. පෝලියෝ රෝගය වැළඳෙන අයගෙන් සියයට දෙකක් සිට පහක් අතර ප්‍රමාණයක් මියයන අතර ජීවත්වන අයගෙන් අඩක් අංශභාග රෝගයෙන් (permanent paralysis) පෙළේ.

ආසාදිත පුද්ගලයෙකුගේ අසූචි සමග නිරෝගී පුද්ගලයෙකු විසින් ගන්නා ආහාර, ජලය මිශ්‍රවීම හෝ ස්පර්ශවීම මගින් මෙම රෝගය වැළඳිය හැක.

අක්‍රිය කරන ලද පෝලියෝ එන්තත (Inactivated Polio Vaccine - IPV)

IPV ලබා දෙන්නේ විදින එන්තතක් වශයෙනි. IPV එන්තතෙහි අක්‍රිය කරන ලද පෝලියෝ වෛරස් වර්ග තුනක් අඩංගුවේ. මාත්‍රාවන් අතර මාස 2 ක කාල පරතරයක් ඇතිව ලබාදෙන එන්තත මාත්‍රා 4 ක එන්තත මාලාවක් මගින් දිගුකල් පවත්නා ප්‍රතිශක්තියක් වර්ධනය කෙරේ.

කලින් ලබා දෙන ලද පෝලියෝ මාත්‍රාව මුඛ පෝලියෝ එන්තතක් (oral Polio Vaccine - OPV) වශයෙන් මුඛයෙන් ලබා දුන්නේ නම්, IPV වලට මෙය විකල්පයක්වේ.

වැඩිහිටියන්

තමා විසින් මෙයට පෙර අවම වශයෙන් පෝලියෝ එන්තත මාත්‍රා තුනක් ලබා ඇති බවට සනාථ කරගත යුතුය. එසේ නොමැති නම්, ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවා සපයන්නකු හමුව මෙම ප්‍රතිශක්තිකරණ එන්තත ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

වැඩිහිටියන් සඳහා බලය වැඩිකිරීමේ මාත්‍රා (Booster dose) නිර්දේශ කරන්නේ ඔවුන් අවදානම් සහිත තත්වයක සිටින්නේ නම් පමණි.

අවදානම් සහිත අය වන්නේ:

- පෝලියෝ රෝගය පවතින හෝ බහුල වශයෙන් පවතින ප්‍රදේශවල හෝ රටවල සංචාරය කරන අය.

- බාලකපක්ෂගාත රෝගය ඇති පුද්ගලයන් හා සම්බන්ධවන සෞඛ්‍යය රැකවරණ සේවකයන්.

මෙම පුද්ගලයන් විසින් OPV බලය වැඩිකිරීමේ මාත්‍රාවක් (booster dose of OPV) සෑම වසර දහයකටම වරක් ලබා ගත යුතුය.

අක්‍රිය කරන ලද පෝලියෝ එන්තතට ඇතිවන ප්‍රතිචාර

අක්‍රිය කරන ලද පෝලියෝ එන්තත මගින් බහුලව ඇතිවන අතුරු ආබාධ:

- මාංශ පේශි වේදනා
- සුළු උෂ්ණත්ව වැඩිවීම
- එන්තත ලබාදුන් ප්‍රදේශයේ වේදනාව, රතු වීම සහ ඉදිමීම
- එන්තත ලබා දුන් ප්‍රදේශයේ තාවකාලිකව ඇතිවන ගැටයක්

ඉතාම වීරල අතුරු ආබාධ:

- තදබල අකාන්මික ප්‍රතික්‍රියා

මෘදු ප්‍රතික්‍රියා ඇතිවුවහොත් දින 1 සිට 2 දක්වා පවතී.

අතුරු ආබාධ අවම කර ගත හැකි ආකාර:

- අමතර දියර වර්ග පානය කිරීම
- අමතර ඇදුම් ඇඳීමෙන් වැළකීම
- ඉදිමුළු සහිත එන්තත කළ ප්‍රදේශයට සිසිල් රෙදිකඩක් තැබීම
- අපහසුතාව මග හැරීමට පැරසිටමෝල් ගැනීම (දරුවාගේ බරට නිර්දේශිත මාත්‍රාව ලබාදීම වැළැක්වීම)

ප්‍රතික්‍රියා තදබල නම් හෝ දිගින් දිගට පවතී නම් හෝ ඔබ ඒ සම්බන්ධ කනස්සල්ලෙන් සිටී නම්, ඔබගේ වෛද්‍යවරයා හමුවන්න නැතිනම් රෝහල වෙත යන්න.

පූර්ව ප්‍රතිශක්තිකරණ ලැයිස්තුව

ඔබ හෝ ඔබගේ දරුවා ප්‍රතිශක්තිකරණය කිරීමට පෙර, පහත සඳහන් දේ ඔබට අදාළ වන්නේද යන්න වෛද්‍යවරයා හෝ හෙද/හෙදිය වෙත දැනුම් දෙන්න:

- ☐ ප්‍රතිශක්තිකරණය ලබාදෙන දිනයේදී අසනීප ගතිය (උෂ්ණත්වය සෙ. 38.5^o ට වැඩිවීම)
- ☐ කිසියම් එන්තතක් ලබා දීමෙන් පසු බරපතල ප්‍රතික්‍රියා ඇතිවීම
- ☐ එන්තතෙහි අඩංගු යම් කොටසකට (උදා, නියෝමයිසින්) බරපතල ලෙස අකාන්මික වීම